

Laatste resten Palast der Republik verwijderd

Nieuws

[Achtergrond](#) - 28 november 2008

(28 november 2008) Een betonnen liftschacht is het enige dat restte van het Palast der Republik in het centrum van Berlijn. Vrijdag werd ook dit laatste restant van het grootste en duurste prestige-object van de DDR verwijderd. Slechts een paar honderd meter verderop viel het besluit wat ervoor in de plaats komt. Het definitieve ontwerp van het nieuwe Berlijnse stadsslot is dezelfde dag nog bekendgemaakt.

Door de redactie

Eigenlijk zou de eenzame liftschacht woensdag al worden verwijderd, maar een hydraulisch mankement aan een shovel stelde de sloop uit tot vrijdag. Daarmee kwam een definitief einde aan het Palast der Republik na een ruim achttien jaar durende zwanenzang.

De enige democratisch gekozen volksvertegenwoordiging van de DDR besloot in september 1990 het gebouw te sluiten door het vele asbest dat in de constructie was verwerkt. Slechts veertien jaar na de feestelijke opening verloor het architectonische pronkstuk van de DDR zijn functie. Enkele weken later hield ook de DDR op met bestaan. In 2006 viel de definitieve beslissing het gebouw te slopen.

Hemelsbreed een paar honderd meter van de liftschacht besliste een vijftienkoppige jury onder wie minister van Bouw Wolfgang Tiefensee (SPD) over het winnende ontwerp van het stadsslot.

De Italiaanse architect Francesco Stella kwam vrijdagavond als winnaar uit de bus. "Het ontwerp is een slimme architectonische mix tussen oud en nieuw", zo oordeelde de jury. "Het plan voorziet in een optimaal gebruik van het gebouw, dat de historische reconstructie ervan alle eer aandoet."

Alleen de buitenkant zal doen denken aan het oude stadsslot dat rond 1700 werd gebouwd voor de Pruisische koningen. Met het project is zo'n 552 miljoen euro gemoeid.

Architectonische wonden

Met de herbouw van het Berlijnse stadsslot worden oude architectonische wonden in het centrum van de Duitse hoofdstad geheeld, zo argumenteren voorstanders van het nieuwe stadsslot. Maar volgens veel Berlijners wordt het ene prestigeproject vervangen voor het andere. Het nieuwe stadsslot wordt volgens hen veel te duur. Aangezien Duitsland sinds 1919 geen keizerlijke familie meer heeft, zou het dan ook weggegooid geld zijn.

De regering spreekt liever niet van een stadsslot, maar van het Humboldt-Forum. Hier zal een museum voor niet-Europese kunst, een bibliotheek en een concertzaal worden gevestigd. De eerste spade gaat naar verwachting over twee jaar de grond in. Eind 2014 moet het project zijn voltooid.

Als het aan Tiefensee ligt, is hiermee de herinnering aan het Palast der Republik niet helemaal uitgewist. "In het ontwerp moet zowel de Pruisische als de Oost-Duitse geschiedenis terug te zien zijn", aldus de minister. "Dit is een moeilijke opgave, maar desondanks mag het DDR-verleden niet worden vergeten."

Multifunctioneel

De regerende Oost-Duitse communistische partij, de SED, hield haar partijconferenties in het Palast der Republik, waar ook het schijnparlement vergaderde. DDR-leider Erich Honecker hield zelf kantoor in de westvleugel van het Palast, met uitzicht op de Berliner Dom.

Het gebouw was niet alleen bedoeld voor de partijtop, maar in principe ook voor de gewone burger. Zo bood het onder meer plaats voor dertien horecagelegenheden, meerdere bowlingbanen, een concerthal, een tentoonstellingsruimte en een televisiestudio waar de grote amusementshows van de Oost-Duitse staatstelevisie werden opgenomen. Bijzonder geliefd waren de openbare telefoons in de foyer, die in tegenstelling tot de schaarse telefooncellen op straat wel werkten.

Het Palast der Republik werd in een recordtijd van 32 maanden gebouwd op de plek waar in 1950 de restanten van het keizerlijke stadsslot werden opgeblazen. Voor de bouw was 19.000 ton staal nodig, 54.000 duizend ton beton en 8200 vierkante meter glas.

Historische betekenis

Na de vereniging in oktober 1990 was het gebouw een grote last voor de Duitse overheid. De asbestsanering zou miljoenen kosten, waardoor sloop een serieuze optie werd. Maar dit voorstel stuitte op veel protest. Het Palast zou nog steeds een belangrijke historische betekenis hebben door te herinneren aan de DDR.

Sloop zou daarnaast een verkeerd signaal afgeven aan de voormalige DDR-burgers. Na de val van de Muur wordt de architectuur van de verliezers gestraft door verwijdering uit het stadsbeeld.

Volgens voorstanders van de sloop was het Palast een regelrechte belediging voor de slachtoffers van het SED-regime. Het zou een compleet Potemkin-dorp zijn, vervaardigd in één enkel gebouw, zonder ziel, zonder geschiedenis. Niet de sloop van het Palast zelf, maar de sloop die eraan vooraf ging van het stadslot – dat zou de werkelijke cultuurhistorische misdaad zijn.

Berliner Zeitung Online / welt.de / tagesspiegel.de / heute.de

Afbeeldingen:

[DPA/Picture Alliance](#)

[Wikipedia](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/880/laatste-resten-palast-der-republik-verwijderd>